

**BONHOEFFERCOLLEGE
CASTRICUM**

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING voor MAVO 3, 2018-2019

Het examenreglement wordt apart gepubliceerd.

Inhoudsopgave

Regelgeving rond het schoolexamen in MAVO 3

pag. 2

Het PTA van de afzonderlijke vakken in alfabetische volgorde

pag. 3

Toetsen en rapportcijfers in leerjaar 3 van de mavo

In het derde leerjaar van de MAVO zijn er verschillende soorten toetsen:

1. Voortgangstoetsen:
  - i. mondelinge of schriftelijke overhoringen,
  - ii. proefwerken,
  - iii. practica, werkstukken, verslagen enz. die met een cijfer worden beoordeeld.

NB Voortgangstoetsen tellen mee voor de bevordering naar het vierde leerjaar, maar niet voor het schoolexamen.

2. Toetsen voor het schoolexamen.

Ook hier is sprake van verschillende soorten toetsen. Deze toetsen tellen niet alleen mee voor de bevordering naar het vierde leerjaar, maar ook voor het schoolexamen. De cijfers voor deze toetsen worden apart vermeld op het rapport.

Het aandeel van de toetsen voor het schoolexamen voor het uiteindelijke rapportcijfer in mavo 3 kan per vak verschillen. In de overzichten hieronder is bij ieder vak aangegeven hoe zwaar alles meetelt.

De bevorderingsnormen van mavo-3 naar mavo-4

De bevorderingsnorm staat vermeld **op de website**. Voor het in klas drie af te sluiten kunstvak moet de beoordeling V (voldoende) of G (goed) zijn: diplomering met de beoordeling O (onvoldoende) is niet mogelijk.

Herkansing onderdelen schoolexamen

De toetsen genoemd in het PTA kunnen onder bepaalde voorwaarden opnieuw gedaan worden. De regeling is als volgt:

1. In principe kunnen alle toetsen opnieuw gedaan worden, behalve die toetsen die daarvan in het PTA zijn uitgesloten. Praktische opdrachten kunnen niet worden herkanst. Uiteindelijk telt het hoogst behaalde cijfer.
2. Wie door ziekte een toets heeft gemist haalt deze toets in, maar verliest zijn/haar recht om de toets opnieuw te doen. Zo ook degene die ziek is op het moment dat de toets opnieuw wordt afgenomen.
3. De leerling mag van federe periode 1 toets opnieuw afleggen.
4. De eerste toetsweek begint 5 november; de herkansingen zijn op 4 december

5. De tweede toetsweek begint 18 januari; de herkansingen zijn 27 februari
6. De derde toetsweek begint 29 maart; de herkansingen zijn 8 mei
7. De vierde toetsweek begint 17 juni, de herkansingen zijn 1 juli

Oriëntatie op leren en werken / handelingsopdracht

Aan de handelingsopdracht gericht op oriëntatie op leren en werken wordt al in leerjaar 3 van de theoretische leerweg gewerkt. Meer informatie hierover bij de afzonderlijke vakken. Om te kunnen slagen moet de opdracht 'naar behoren' zijn afgesloten. Zie ook artikel 4.4.11 van het examenreglement.

Het profielwerkstuk

Het profielwerkstuk betreft een vakoversijgend thema dat past binnen de sector. De kandidaat dient aan het profielwerkstuk ten minste 20 uur te besteden. De beoordeling vindt plaats door minimaal twee docenten. Het resultaat wordt apart op de cijferlijst vermeld. De waardering moet 'voldoende' of 'goed' zijn.

In het kader van het profielwerkstuk verzamelt de kandidaat schriftelijke documentatie. Het profielwerkstuk gaat bij voorkeur over maatschappelijk relevante onderwerpen of onderwerpen die te maken hebben met de beroepswereid die bij de sector past. Aan het profielwerkstuk wordt eind van de derde of halverwege de vierde klas gewerkt, afhankelijk van jaarrooster.

Rekentoets

De rekentoets is een verplicht onderdeel van het eindexamen en kan al in het derde leerjaar worden afgelegd. De regeling voor mavo 3 is dit schooljaar als volgt:
In mavo 3 worden de leerlingen tijdens de les wiskunde voorbereid op het rekenexamen.

De periode voor de afname van het rekenexamen in mavo 3 is van 4 maart t/m 17 maart. Het afnamerooster volgt te zijner tijd. In het examenjaar krijgen de leerlingen nog eens drie keer de gelegenheid de toets af te leggen. Het cijfer telt niet mee voor de uitslag van het examen maar wordt wel op de cijferlijst vermeld.

AARDRIJKSKUNDE (AK)

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
311	Module 1: Arm en Rijk	K2,3,7 V4,7,8	Schr. 100 min.	Toetsweek 1	1	5%
321	Onderzoek in eigen omgeving	K2,3,7 V7,8	p.o.	Periode 2	1	5%
312	Basisvaardigheden en leervaardigheden	K3 V7,8	Schr. 50 min.	Toetsweek 2	1	5%
331	Oriëntatie op leren en werken	K1	Handelingsopdracht	januari	<i>Moet naar behoren zijn uitgevoerd</i>	
313	Module 2: Bronnen van energie	K2,3,5 V2,7,8	Schr. 100 min.	Toetsweek 3	1	5%
314	Module 3: Grenzen en identiteit	K2,3,9 V6,7,8	Schr. 50 min.	Toetsweek 4	1	5%
322	Portfolio alle begrippen NB De cijfers voor de onderdelen staan in kolom 327 t/m 329	Alle eindtermen	p.o, 3 x 50 minuten	In de loop van het schooljaar	1	5%

NB Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50% mee in het rapportcijfer

BIOLOGIE (BI)

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
311	Thema 1 Organen en Cellen Th 2 Voortplanting en ontwikkeling	K1,2,3,4,5,6,12 V3,4	Schr. 100 min.	Toetsweek 1	2	5%
312	Th 3 Erfelijkheid Th 4 Ordening en Evolutie	K1,2,3,12,13 V3,4	Schr. 100 min.	Toetsweek 2	3	5%
321	Praktijktoets 1 Practicumvaardigheden	K1,2,3 V3,4	Practicum, 100 min.	Toetsweek 2	1	2½%
313	Th 7 Stevigheid en beweging Th 8 Gedrag	K1,2,3,8,11,13 V2	Schr. 100 min.	Toetsweek 3	2	5%
314	Th 5 Regeling Th 6 Zintuigen	K1,2,3,11, V3,4	Schr. 100 min.	Toetsweek 4	3	5%
322	Praktijktoets 2 Onderzoeksvaardigheden	K1,2,3 V3,V4	Practicum, 1 dag	Toetsweek 4	1	2½%

NB Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50% mee in het rapportcijfer

DUIJS (DU)

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
311	Diverse vaardigheden: Grammatica, idioom, leesvaardigheden	K2,3,4	Schr. 50 min.	Toetsweek 1	2	2%
312	Diverse vaardigheden: Grammatica, idioom, examenidioom, leesvaardigheden	K2,3,4	Schr. 50 min.	Toetsweek 2	2	2%
313	Kijk-/luistervaardigheid	K2,3,5 V5	Schr. 50 min.	Periode 3	2	2%
314	Schrijfvaardigheid: e-mail	K2,3,7	Schr. 50 min.	Toetsweek 3	2	2%
321	Leesdossier	K2,3,4 V1,5	p.o.	Afgerond voor toetsweek 4	2	2%
315	Spreekvaardigheid	K2,3,4,6	Mondeling 15 min.	Toetsweek 4	3	2%

NB Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50 % mee in het rapportcijfer

ECONOMIE (EC)

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
321	Vergelijkend Warenonderzoek	K 1,2	p.o.	Week 49	1	5%
311	Consumptie	H 1 en 2	Schr. 50 min.	Toetsweek 1	1	5%
312	Consumptie	H 3 en 4	Schr. 50 min.	Toetsweek 2	1	5%
313	Arbeid en productie	H 5 en 6	Schr. 50 min.	Toetsweek 3	1	5%
314	Overheid/Milieu en internationale betrekkingen	H 7 en 8	Schr. 50 min.	Toetsweek 4	1	5%

NB Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50% mee in het rapportcijfer

ENGELS (EN)

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
311	Basisgrammatica	K2	Schr. 50 min.	Toetsweek 1	1	5%
312	Luister- en kijkvaardigheid Cito K/B/	K5	Schr. 50 min.	Toetsweek 2	1	5%
313	Schrijfvaardigheid: informele brief	K7	Schr. 50 min.	Toetsweek 3	1	5%
321	Leesdossier: <i>Run Zan Run</i>	K2,3,4 V1	p.o.	Week 23	1	5%
314	Leesvaardigheid: CE VMBO KB	K4	Schr. 50 min.	Toetsweek 4	1	10 %
331	Spreekvaardigheid: presentatievaardigheden	K6 V5	handelingsoopdracht	Periode 3 en 4	moet naar behoren zijn afgerond	

NB Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50% mee in het rapportcijfer

FRANS (FA)

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
311	Diverse Vaardigheden: Grandes Lignes gram. vocabulaire, leesv./luisterv./schrijfv.	K 1,2,3,4,5,7 V1,2,3,5	Schr. 50 min.	Toetsweek 1	1	5%
312	Diverse Vaardigheden: Grandes Lignes gram. vocabulaire, leesv./luisterv./schrijfv	K1,2,3,4,5,7 V1,2,3,5	Schr. 50 min.	Toetsweek 2	1	5%
321	Spreek- en gespreksvaardigheid	K 2,3,4,5,6 V,5	p.o.	Periode III	1	5%
313	Diverse Vaardigheden: Grandes Lignes gram. vocabulaire, leesv./luisterv./schrijfv	K2,3,4,5 V1,2,3,5	Schr. 50 min.	Toetsweek 3	1	5%
322	Leesdossier	K2,3,4,5,6,7 V1	p.o.	Periode IV	1	5%
314	Leesvaardigheid Grandes Lignes Gram, vocabulaire, leesv./luisterv./schrijfv	K1,2,3,4,7 V1	Schr. 50 min.	Toetsweek 4	1	5%

NB1 Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50 % mee in het rapportcijfer

NB2 Tijdens de les wordt iedere periode een keer luistervaardigheid getoetst. Deze cijfers tellen mee voor het overgangsrapport, maar niet voor het Schoolexamen.

GESCHIEDENIS (GS)

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
311	De koloniale relatie Indonesië - Nederland	K2,3,4	V8 Schr.50 min.	Toetsweek 1	1	5%
312	Het conflict tussen Israël en de Arabische wereld	K2,3,11	V8 Schr.50 min.	Toetsweek 2	1	5%
313	Koude Oorlog	K2,3,9	V8 Schr.50min	Toetsweek 3	1	5%
314	Sociale zekerheid en verzorgingsstaat in Nederland	K2,3,7	V8 Schr. 50 min	Toetsweek 4	1	5%

NB Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50% mee in het rapportcijfer

KUNSTVAKKEN 1: TEKENEN en CKV

Af te sluiten vakken aan het einde van het derde leerjaar
Voor deze vakken is geen centraal examen

Vak en Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					R	SE
te331	KV1 (tekenen) Oriëntatie op leren en werken	K1,2	Handelings-opdracht	Eind mei	moet naar behoren zijn uitgevoerd	
te321	KV1 (tekenen) <ul style="list-style-type: none"> o ontwerp o natuur o abstract 	K2,3	Praktische Opdrachten	Februari - april	1	50%
ckv321	Cultureel zelfportret	K2,4,5	p.o. verslag	Lesperiode 1	1	Het gemiddelde cijfer telt voor 50% in het SE
ckv322	1 ^e culturele activiteit: Bede-vaart expositie	K2,4,5	p.o. infographic	Lesperiode 1	1	
ckv323	2 ^e culturele activiteit film	K2,4,5	p.o. verslag	Lesperiode 2	1	
ckv324	Omslag DVD hoesje	K2,4,5	p.o.	Lesperiode 2	1	
ckv325	3 ^e culturele activiteit museum	K2,4,5	p.o. verslag	Lesperiode 3	1	
ckv326	Beeldende kunst fotografie	K2,4,5	p.o.	Lesperiode 3	1	
ckv327	4 ^e culturele activiteit voorstelling	K2,4,5	p.o. poster	Lesperiode 4	1	
ckv328	Animatiefilm	K2,4,5	p.o.	Lesperiode 4	1	
ckv329	CKV reflectie opdracht + kunstportfolio	K2,4,5	p.o. portfolio	Lesperiode 4	2	

NB1 Op het rapport staan aparte rapportcijfers voor Tekenen en voor CKV.

NB2 Voor het schoolexamen wordt de beoordeling in letters uitgedrukt.

O (= onvoldoende) als het gemiddelde van de met een cijfer beoordeelde SE-toetsen lager is dan 5,5. Met de beoordeling O is diplomering onmogelijk.

V (= Voldoende) als het gemiddelde van de met een cijfer beoordeelde SE-toetsen hoger is dan 5,5 doch lager dan 7,5

G (= Goed) als het gemiddelde van de met een cijfer beoordeelde SE-toetsen hoger is dan 7,5

LICHAMELJKE OPVOEDING (LO)

Voor lichamelijke opvoeding is geen centraal examen

In het overzicht hieronder staan de onderdelen van het Schoolexamen vermeld die in het derde leerjaar zijn ingepland. Voor ieder onderdeel moet minimaal de beoordeling Voldoende zijn toegekend om in het examenjaar dit vak met de eindebeoordeling Voldoende of Goed te kunnen afsluiten

MAVO 3	Beoordelingscode	Activiteit	Herkansingen lo in mavo 3
Lesperiode 1	Lo1 311	Atletiek (bosloop 3,5 km)	Herkansing(en) gaan in overleg met de docent LO. Als een onderdeel of een herkansingsmoment is gemist maakt de leerling zelf een afspraak met de docent om te komen tot een passende oplossing.
Lesperiode 2	Lo1 312	Spel	
Lesperiode 3	Lo1 313	Bewegen en muziek	
Algemeen	Lo1 314	Deelname aan eindsport workshops	
	Lo1 315	Inzet & Aanwezigheid	

Algemeen

- De activiteiten kunnen gewisseld worden. Alles wordt aangeboden.
- De leerlingen zijn verplicht deel te nemen aan de sporttoernooien. Sommige onderdelen kunnen alleen tijdens deze toernooien worden beoordeeld.
- In geval van langdurige ziekte of blessure neemt de leerling contact op met de docent LO. In overleg met de docent LO en de afdelingsleider wordt vastgesteld welke procedure gevolgd moet worden om aan de eisen van het vak lichamelijke opvoeding te voldoen.
- De leerling dient zelf zorg te dragen voor vervoer naar buitenschoolse sportaccommodaties.

De beoordeling

- De beoordeling van de onderdelen bestaat uit de letters O, V en G voor respectievelijk 'onvoldoende', 'voldoende' of 'goed'.

- De eindbeoordeling 'Onvoldoende' wordt toegekend als de beoordeling van een of meer lesperiodes 'Onvoldoende' is.
- Voor de eindbeoordeling 'Voldoende' moet voor alle lesperiodes minimaal 'Voldoende' zijn behaald.
- De eindbeoordeling 'Goed' wordt toegekend als minimaal de helft van de beoordelingen met 'Goed' zijn beoordeeld.

NB Het vak LO is een contacturen vak, dat wil zeggen, dat de leerling elke les aanwezig dient te zijn. Mocht dit onverhoopt niet mogelijk zijn, dan kan er een vervangende opdracht gegeven worden. Hierbij valt te denken aan het bijwonen van een training en daar vervolgens een verslag van schrijven, helpen op een toernooi voor de onder- of bovenbouw of een verdiepingsoptocht uitvoeren. De leerling dient zelf actie te ondernemen. De docent bepaalt wat voor opdracht uitgevoerd moet worden.

LOOPBAANORIENTATIE (LOB)

Toets	Leerstofomschrijving	LOB competenties	Soort en tijdsduur	Planning	Weging
331	Verslag beroepenmarkt	Motievenreflectie	werkexploratie netwerken	Periode 1	Naar behoren
332	stageverslag	Motievenreflectie	werkexploratie netwerken	Periode 2	Naar behoren
333	Qompas TL 3: 7 stappen afgerond	Motievenreflectie	werkexploratie netwerken	Periode 3	Naar behoren

NATUUR- EN SCHEIKUNDE 1 (NASK1)

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
311	H1 Krachten H3 Energie	K1,2,3,9	Schr. 50min	Toetsweek 1	4	5%
312	H4 Het weer H5 Licht	K7, 10	Schr. 50min	Toetsweek 2	4	5%
313	H2 Elektriciteit H6 Schakelingen	K1,2,3,5	Schr. 50min	Toetsweek 3	4	5%
314	H7 Materie H8 Straling	K10,11	Schr. 50min	Toetsweek 4	4	5%
331	Verslag Practicum	K2,3	Handelingsopdracht	mei	Moet naar behoren zijn uitgevoerd	
321	Praktijk: Veer, lens, slinger, NTC	K1	p.o.	Juni	1	5%
322	Wateraketproject	K2,3	p.o.	Toetsweek 4	1	5%

NB Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50% mee in het rapportcijfer

NATUUR- EN SCHEIKUNDE 2 (NASK2)

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
331	Veiligheid	K6	Handelingsopdracht	Periode 1	Moet naar behoren zijn uitgevoerd	
311	Inleiding scheikunde	NOVA H1 + H6	Schr. 50 min.	Toetsweek 1	2	5%
312	Scheiden en zuurgraad	NOVA H2 + H3	Schr. 50 min.	Toetsweek 2	2	5%
313	Chemische reacties	NOVA H4 + H5	Schr. 50 min.	Toetsweek 3	3	10%
314	Complete derde klasstof	NOVA H1 t/m 6	Schr. 100 min.	Toetsweek 4	2	10%

NB Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50% mee in het rapportcijfer

NEDERLANDS (NE)

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
321	Spreden	K1,2,5,8 V3	p.o	Oktober	1	5%
311	Luistertoets	K2,3,4 V1,2,3	Schr. 50 min.	Toetsweek 1	1	5%
312	Spellingvaardigheid: Hoofdstuk 1 t/m 4	K2,3,6,7 V1	Schr. 50 min.	Toetsweek 2	1	5%
313	Schrijfvaardigheid: Klachtenbrief	K2,3,6,7 V1,2,3	Schr. 50 min.	Toetsweek 3	1	5%
314	Leesvaardigheid	K2,3,6,7 V3	Schr. 50 min.	Toetsweek 4	1	5%
322	Fictiedossier 1. Verslag 2. Recensie 3. mondeling in groepen	K2,3,6,7,8 V3	p.o	Oktober Maart Juni	1	5%

NB Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50 % mee in het rapportcijfer

WISKUNDE (WI)

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
311	H1 en H2	K2,4,5,6,7 V1,3	Schr. 50 min.	Toetsweek 1	1	5%
312	H4 en H5	K2,4,5,6,7 V1,3	Schr. 50 min.	Toetsweek 2	2	10%
321	Statistiek	K1,2,3	p.o.	december/januari	1	5%
313	H7 en H8	K2,4,5,6,7 V1,3	Schr. 50 min.	Toetsweek 3	2	10%
314	H11 en H12	K2,4,5,6,7 V1	Schr. 50 min	Toetsweek 4	1	5%

NB Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50% mee in het rapportcijfer